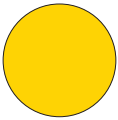

یادداشت
O P I N I O N

احسان فدایی

کارشناس بازار سرمایه

قطعی برق

تهدید سودآوری صنایع

فعالیت شرکت‌های صنعتی ایران در سال‌های اخیر با دو چالش اصلی ناترازی انرژی و انرژی مواجه بوده که تأثیر مستقیمی بر روند تولید و سودآوری آنها گذاشته است. از یک سو، تأخیرهای طولانی در تخصیص ارز و مشکلات گمرکی باعث ایجاد انتظارات تورمی نامتناسب با واقعیت اقتصادی شده و برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت تولیدکنندگان را مختل کرده و از سوی دیگر، قطعی‌های مکرر برق از زمستان گذشته، روند تولید را به شدت تحت فشار قرار داده است.

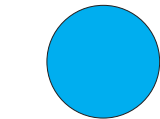
این اختلال‌ها موجب شده شرکت‌ها برای تأمین هزینه‌های جاری، از سرمایه در گردش خود استفاده کنند یا به گرفتن تسهیلات بانکی روی بیاورند که در نهایت هزینه تمام‌شده محصولات را افزایش داده و حاشیه سود را کاهش می‌دهد.

کاهش ثبات اقتصادی و افزایش تورم باعث کاهش تمایل مصرف‌کنندگان به خرید کالاهای سرمایه‌ای شده و رکود تورمی را تشدید کرده است. در حالی که کالاهای مصرفی سریع‌الصرف (FMCG) کمتر تحت تأثیر این شرایط قرار دارند، تولیدکنندگان کالاهای سرمایه‌ای با کاهش تقاضا و ثبت زیان در صورت‌های مالی مواجه شده‌اند.

این وضعیت، تهدیدی جدی برای آینده شرکت‌های بورسی به حساب می‌آید و فشار مضاعفی بر بخش صنعتی وارد می‌کند. به همین دلیل، کنترل این روند و یافتن راهکارهایی برای افزایش تقاضا و کاهش هزینه‌های تولید از ضرورت‌های فعلی اقتصاد کشور است.

مشکلات صنایع فقط به قطعی برق محدود نمی‌شود، بلکه فرایند تولید با موانع گسترده‌ای همراه است. از ثبت سفارش مواد اولیه تا حمل‌ونقل تحت تحریم‌ها، ورود به گمرک و تخصیص ارز، هر مرحله دارای پیچیدگی‌ها و تأخیرهای قابل توجه است. پس از عبور از این مراحل دشوار، خطوط تولید نیز با قطعی‌های مکرر برق و تعطیلی‌های غیررسمی مواجه می‌شوند که باعث افزایش چشمگیر هزینه‌ها و کاهش کارایی می‌شود. این وضعیت باعث شده بسیاری از شرکت‌ها به سختی بتوانند تولید خود را حفظ کنند و در نتیجه سودآوری آنان به شدت کاهش یابد. بحران ناترازی انرژی در کشور ریشه در سیاست‌گذاری‌های نادرست، از جمله قیمت‌گذاری دستوری و پرداخت نشدن به موقع مطالبات نیروگاه‌های خصوصی دارد که انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش انرژی را کاهش داده است.

همچنین بهره‌وری پایین نیروگاه‌های سیکل ترکیبی، پرت بالای شبکه توزیع و کمبود منابع آبی، فشار مضاعفی بر تولید برق وارد کرده‌اند. با توجه به این محدودیت‌ها و تأثیر تحریم‌ها بر سرمایه‌گذاری خارجی، توسعه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر به عنوان راهکاری کلیدی برای کاهش بحران انرژی و افزایش پایداری تولید در کشور باید در دستور کار قرار گیرد.

حمیدرضا یزدانی

روزنامه نگار

“

در دو ماه نخست

امسال، قطعی

برق تولید پارس

الکتریک را

متوقف کرد و با

افت ۹۹ درصدی

فروش نسبت به

زمستان، مسیر

رشد این برند

قدیمی را مختل

ساخت

دستاوردهای فصل پیشین ایجاد کرده است. با این حال، در دل این رکود یک نشانه امیدوارکننده دیده می‌شود: جهش کم‌سابقه تولید در اردیبهشت‌ماه. حجم تولید در این ماه نسبت به فروردین ۶۴۹ درصد و نسبت به میانگین زمستان ۱۲۴۹ درصد افزایش یافته است؛ نشانه‌ای از بازیابی سریع ظرفیت تولید پس از تعطیلات. هرچند این جهش تولیدی نویدبخش است، اما بازگشت به سطح فروش مطلوب مستلزم احیای کامل شبکه فروش، هماهنگی با زنجیره تأمین و تحریک مجدد تقاضای بازار خواهد بود.

کاهش زیان، امید به بهبود

شرکت لوازم خانگی پارس با نماد «پارس» گزارش عملکرد مالی خود در سال منتهی به اسفند ۱۴۰۳ را منتشر کرد. بر پایه این گزارش، درآمد عملیاتی شرکت به ۷۱۹ میلیارد تومان رسید در مقایسه با رقم ۷۴۲ میلیارد تومانی سال پیش، کاهش ۳ درصدی را نشان می‌دهد. این افت درآمد می‌تواند ریشه در کاهش تقاضای بازار، محدودیت‌های تولیدی یا تغییرات در سیاست‌های فروش داشته باشد. با این حال، نقطه قوت عملکرد سالانه «لخانه» کاهش ۱۱ درصدی بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته بود. عاملی که سود ناخالص شرکت را به ۲۷ میلیارد تومان رساند و از بهبود در کنترل هزینه‌ها و بهینه‌سازی فرایندهای تولید حکایت دارد. افزون بر این، زیان عملیاتی شرکت نیز از ۱۰۳ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ به ۶۸ میلیارد تومان در پایان سال ۱۴۰۳ کاهش یافت؛ به‌معنای پیشرفت ۳۴ درصدی در مسیر مهار زیان و ارتقای بهره‌وری عملیاتی.

کاهش زیان؛ گامی به سوی بهبود

یکی از نکات قابل توجه در عملکرد لوازم خانگی پارس، کاهش ۳۵ درصدی زیان خالص از ۸۲ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۲ به ۵۴ میلیارد تومان در سال ۱۴۰۳ است. این بهبود، همراه با عدم پرداخت مالیات بر درآمد (به دلیل زیان دهی یا معافیت‌های مالیاتی)، نشانه‌ای از حرکت شرکت به سمت اصلاح ساختار مالی است. اگرچه لخانه همچنان زیان‌ده است، اما این روند کاهشی، نویدبخش

درخشش زمستانی پارس الکتریک

کارخانجات پارس الکتریک با نماد «پارس» در بازار سرمایه، زمستان ۱۴۰۳ را با عملکردی چشمگیر پشت سر گذاشت؛ فصلی که به جرأت می‌توان آن را یکی از درخشان‌ترین دوره‌های فعالیت این شرکت در سال‌های اخیر دانست. میانگین فروش ماهانه شرکت در این فصل به ۳۳ میلیارد تومان رسید و مجموع فروش سه‌ماهه به حدود ۹۹ میلیارد تومان بالغ شد؛ اما آنچه این دوره را متمایز می‌کند، سود خالص ۳۲۰۹ میلیارد تومانی است؛ عددی که بیانگر کنترل مؤثر هزینه‌ها، مدیریت بهره‌ور عملیات و بهینه‌سازی ساختار مالی شرکت است.

این دستاورد نه تنها موقعیت پارس الکتریک را در بازار سرمایه تقویت کرد، بلکه ارزش بازار آن را به ۵۵۸ میلیارد تومان افزایش داد. ترکیب رشد پایدار در فروش با سودآوری بالا، نشان از ثبات مالی و چشم‌اندازی روشن برای این شرکت دارد. در شرایطی که بسیاری از شرکت‌ها با چالش تبدیل رشد فروش به سود خالص مواجه‌اند، پارس الکتریک توانسته است این مسیر را با اطمینان طی کند و الگویی از کارایی عملیاتی و انسجام راهبردی ارائه دهد.

قطعی برق مانع رشد درآمد

با وجود عملکرد درخشان در زمستان، پارس الکتریک در دو ماه نخست سال ۱۴۰۴ با چالشی جدی روبه‌رو شد؛ قطعی گسترده برق در واحدهای صنعتی. این اختلال زیرساختی، در کنار تعطیلات طولانی نوروز و کندی در چرخه توزیع، ضربه قابل توجهی به فروش شرکت وارد کرد. فروش فروردین‌ماه به ۱۰۸ میلیارد تومان محدود شد و در اردیبهشت‌ماه به تنها ۳۰۰ میلیون تومان رسید؛ مجموع فروش دوماه‌ای که به ۲۰۹ میلیارد تومان ختم شد. این ارقام، حاکی از افت ۸۵ درصدی فروش اردیبهشت نسبت به فروردین و کاهش خیره‌کننده ۹۹ درصدی نسبت به میانگین زمستان هستند.

این افت شدید در عملکرد فروش، نگرانی‌هایی درباره پایداری درآمدزایی شرکت برانگیخته و فاصله‌ای چشمگیر با

در دل بخش تولید ایران، جایی که سایه سنگین تحریم‌ها و تنگنای ارزی نفس صنعت را تنگ کرده، شرکت‌های فعال در حوزه لوازم خانگی و الکترونیک می‌کوشند با اتکا به توان داخلی، نه تنها خود را سرپا نگه دارند، بلکه مسیر توسعه را نیز ادامه دهند. در این میان، دو شرکت زیرمجموعه هلدینگ شستا، کارخانجات پارس الکتریک و لوازم خانگی پارس-طی سال گذشته نماد تاب‌آوری و عملکرد قابل قبول بودند. اما با آغاز سال ۱۴۰۴، مسیر این دو مجموعه از هم جدا شده و اکنون هر کدام با چالش‌هایی متفاوت از جنس فشارهای خارجی، تغییرات درون سازمانی، قطعی برق و الزامات انضباط مالی روبه‌رو هستند. این گزارش روایتی است از تحولات اخیر این دو شرکت و آینده‌ای که در پرتو تصمیم‌ها و شرایط جدید برای آن‌ها ترسیم می‌شود.

بازسازی ساختاری برای هم‌افزایی

در چارچوب بازنگری ساختاری و تلاش برای تقویت هم‌افزایی در میان شرکت‌های زیرمجموعه، هلدینگ «صنایع عمومی تأمین» با تغییر رویکرد و مأموریت، به «هلدینگ سرمایه‌گذاری کشت و دام و صنایع لبنی تأمین» تبدیل شد. در جریان این تحول، شرکت‌های کارخانجات پارس الکتریک و لوازم خانگی پارس به زیرمجموعه‌ای جدید با عنوان «شرکت افق تأمین انرژی سبز» واگذار شدند؛ انتقالی که با هدف ارتقای عملکرد مالی و عملیاتی صورت گرفت.

اما آیا این جابه‌جایی ساختاری توانسته انتظارات تعیین‌شده را برآورده کند؟ شستا با این تصمیم، در واقع کوشید تمرکز خود را بر بخش‌های کلیدی افزایش دهد و مسیر تقویت زنجیره ارزش را هموار کند. با این حال، شواهد اولیه حاکی از آن است که این انتقال در کوتاه‌مدت با چالش‌هایی روبه‌رو بوده؛ به‌ویژه برای پارس الکتریک که درگیر موانعی محیطی نظیر قطعی برق شده و عملکرد آن تحت تأثیر قرار گرفته است. هرچند هدف از این جابه‌جایی، بهینه‌سازی بهره‌وری و تجمع منابع بوده، اما تحقق کامل آن مستلزم گذر زمان، هم‌راستایی مدیریتی و انطباق عملیاتی بیشتر است.

خاموشی صنعت، خاموشی توسعه است

تصمیم‌های مقطعی در قطع برق، هشدار جدی برای آینده صنایع کلیدی کشور خواهد بود

مرتضوی تأکید کرد که حمایت از تولید نباید در سطح شعار باقی بماند. صنعت برای ادامه کار به منابع پایدار و تصمیم‌های پیش‌بینی‌پذیر نیاز دارد. نبود این ثبات، تولید را از پا درمی‌آورد و برنامه‌های توسعه‌ای را به تأخیر می‌اندازد. گفت‌وگو میان دولت و بخش خصوصی، نه در لحظه بحران، بلکه به صورت مستمر باید در دستور کار قرار گیرد تا چرخ تولید بی‌وقفه بچرخد.

● زنجیره‌ای که پاره می‌شود

در نگاه کلان، خاموشی برق در صنایع نه فقط بر عملکرد بنگاه‌ها، بلکه بر کل اقتصاد ملی سایه می‌اندازد. کارشناسان هشدار داده‌اند که افزایش قیمت سیمان و فولاد، به معنای افزایش هزینه ساخت‌وساز، کاهش اجرای پروژه‌های عمرانی و در نتیجه افت اشتغال در بخش‌های مختلف است. این بحران فقط تولید را کند نمی‌کند بلکه آثار دومینویی آن بر نرخ رشد اقتصادی، هزینه‌های عمومی و حتی اعتماد به دولت، جدی و بلندمدت خواهد بود.

در هفته‌های اخیر، قطع برق در صنایع بزرگ کشور به‌ویژه در بخش‌های سیمان و فولاد، نه تنها یک مانع فنی یا اختلال تولیدی ساده، بلکه نشانه‌ای از یک بحران ساختاری در مدیریت زیرساخت‌های انرژی بود. این خاموشی‌ها باعث کاهش عرضه، جهش قیمت و ایجاد اختلال در بازارهای ساخت‌وساز و پروژه‌های عمرانی شد. افزایش قیمت مصالح، پروژه‌های نیمه‌تمام را متوقف و نارضایتی فعالان اقتصادی را تشدید کرد. اما این بحران بی‌پاسخ نماند. سید محمد رضا مرتضوی، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت تهران، از اصلاح تصمیم اولیه وزارت نیرو خبر داد و گفت با پیگیری وزارت صمت، اجرای قطع ۱۵ روزه برق از ۲۴ اردیبهشت متوقف و مسیر جدیدی برای تأمین حداقلی برق صنایع باز شد. به گفته او، حل چنین مشکلاتی باید از سطح استان‌ها آغاز شود و در تعامل با وزارتخانه‌ها به تصمیم‌های کلان منتهی شود؛ نه آنکه تصمیمی ناگهانی و از بالا، بدون سنجش پیامدهایش بر زنجیره تولید، اجرایی گردد.